

Straatnieuws #13

€3,-
(daarvan gaat € 1,50
naar de verkoper)

Ongedocumenteerde Joy

'We zijn niet de last
in de samenleving, we
zijn de ruggengraat'

Verslag

Boosheid omzetten in
kracht en schoonheid

Opinie

Het absurde van leegstand
in een tijd van woningnood

Reportage

Een groep jonge vrouwen
gebruikt kunst en poëzie
om het Oekraïense leger
te steunen

Puzzelen

Met cryptogram!

Bekijk onze nieuwe websites!

Nu is het nog makkelijker
om meer informatie
te vinden over
KesslerPerspektief en
Arosa!

kesslerperspektief.nl
arosa.nl

AROsa
biedt uitkomst
bij huiselijk geweld

KesslerPerspektief
biedt uitkomst

**POWERED BY
OMROEP WEST**

Bob Staat Op

Live van 07.00 tot 10.00 uur praat Bob Brinkman je bij over het laatste nieuws uit je stad, wijk en straat vanuit de Centrale Bibliotheek aan het Spui.

Haags Bakkie

Tussen 10.00 en 12.00 drink jij je koffie of thee met Jessica Mendels die je bijpraat over uitgaan in de breedste zin van het woord, sport, lifestyle en goede voeding. Jessica houdt van radio en verrast je iedere werkdag met nieuwtjes, weetjes en muziek.

Lunchroom Lash

Je lunch eet je samen met Tom Lash die je op de hoogte brengt van het actuele nieuws en daarover doorpraat met gasten en met jou. Met iedere dag een stelling waarop je kan reageren.

STEM in de STAD

Welkom in ons Aanloopcentrum

Openingstijden

Dinsdag t/m vrijdag
11.00-13.00 uur
Iedere dag, behalve
woensdag
14.00 -16.00 uur

**Taallessen,
spreekuren,
ondersteuning**

Voor iedereen die
dat nodig heeft

Eetvoorziening

Een gratis maaltijd
voor iedereen die niet
of weinig te eten heeft.
Op maandag,
woensdag en vrijdag
van 17.00 - 17.30 uur

Nieuwe Groenmarkt 22, Haarlem
023 534 28 91 • info@stemindestad.nl
www.stemindestad.nl

colofon

Koop die krant en
neem hem ook mee!

De verkopers kopen de krant in voor
€ 1,50 en verkopen hem op straat voor
€ 3- . Het verschil is een bijdrage in
hun levensonderhoud. U herkent de
Straatnieuwsverkoper aan de witte pas en
het (niet verplichte) rode hesje.

Straatnieuws wordt verkocht en verspreid
in Zuid- en Noord-Holland (waaronder
Rotterdam, Delft, Westland, Den Haag, Rijswijk,
Leidschendam-Voorburg, Gouda, Haarlem,
Zoetermeer, Leiden, de Bollenstreek, Alkmaar
Hoor, Schagen, Enkhuizen, Hoofddorp en
Den Helder)

Straatnieuws
zoekt donateurs!

Vindt u het belangrijk dat de krant blijft
voortbestaan? Doneer dan op IBAN NL90
INGB 0007 5446 12. t.n.v. Stichting Haags
Straatnieuws, Den Haag. Straatnieuws heeft
de ANBI status. Dat betekent dat uw gift
aftrekbaar is voor de belastingen.

Adres Redactie Straatnieuws
Stationsweg 6, Den Haag
redactiestraatnieuwsdenhaag@gmail.com
www.haagsstraatnieuws.nl

Coördinatie Haarlem
Ellis Denkers
Jonna van Doorn
06 4473 2594

Coördinatie Rotterdam
Stefany Karghoti
Rieneke de Vries
06 3835 2256
E straatnieuwsrotterdam@gmail.com

Coördinatie Den Haag
Lilian van Herpen
Judith Eykelenboom
06 1765 9585
E Lvanherpen@telfort.nl

Voor de spreekuren van de coördinatie,
zie haagsstraatnieuws.nl

Hoofdredacteur Theo Pajmans

Medewerkers aan dit nummer
Fenne Beugels, Marieke Bolle, Kateryna
Bosiachenko, Stephanie-Joy Eerhart,
Natascha Frensch, Henriëtte Guest, Anne
Hamers, Lilian van Herpen, Erik Laan, Camiel
Mudde, Ingrid Rollema, Peter Schouten, Carl
Stellweg

Coverfoto Anne Hamers

Ontwerp en opmaak Marieke de Roo

Oplage 10.500

Druk De Persgroep Nederland Duivendrecht

Volgende editie
Editie 14 2025 verschijnt op 9 oktober

van de hoofdredacteur

Strijdbaar

Het wordt steeds duidelijker: deze tijd vraagt om strijdbaarheid. Maar geen strijdbaarheid tegen het slechte, juist strijdbaarheid voor het goede. Dat is de rode draad die door deze editie van Straatnieuws loopt. Of het nu gaat om de ongedocumenteerde Joy, die vecht voor een menswaardig bestaan van personen zonder papieren die net als elk ander mens het hoofd boven water proberen te houden. Of neem de Rotterdammer Henny Veerkamp. Hij vecht jarenlang, niet tegen een onverschillige overheid en het populistische geluid van de extreemrechtse politiek, maar tegen zijn eigen persoonlijke demonen die hij in zijn jeugd had opgelopen. En met succes: hij transformeerde boosheid in schoonheid. Of neem de jonge vrouwengroep Dancing Poets. Zij gebruiken kunst en poëzie als strijdmiddel tegen de Russische invasie. Datzelfde gebeurt ook in Gaza, waar het leven tot een ondraaglijke hel is gereduceerd en de kinderen het ultieme slachtoffer zijn.

Als er één ding is wat deze tijd ons leert, is dat het antwoord niet meer van de politiek komt. Die is machteloos, traag, tandeloos en te zeer bezig met zichzelf. Het antwoord komt van ons, van de mensen die proberen het goede te doen, al is het nog zo klein en dichtbij. Het komt van mensen die omzien naar elkaar, die de ander de hand reiken. En als u deze regels gelezen heeft, bent u daar ook één van.

Daarom dan nu over naar u, beste lezer. Want als u bij deze regels bent aangekomen, betekent het dat u Straatnieuws heeft gekocht van een dakloze medemens. Wat goed van u, daarvoor een hartelijk dankjewel van het hele team van Straatnieuws. Hopelijk heeft u ook een leuk gesprek gehad met de verkoper. Blijf vooral meedoen aan het verspreiden van het licht. Geef je Straatnieuwsverkoper een gulle glimlach en besef even hoe bijzonder het is dat we hier allemaal mogen zijn. Ook al is het soms zo kortstondig, het is niet minder dan een wonder. Laten we daarom strijdbaar blijven om onze aarde een stukje beter te maken in de tijd dat we hier zijn.

Tot de volgende editie!

Theo Pajmans
redactiestraatnieuwsdenhaag@gmail.com

inhoud #13

04 Interview Ongedocumenteerde Joy

Bang om de straat op te gaan, dat geldt tegenwoordig voor uitgedocumenteerde mensen zonder verblijfspapieren. Als de Eerste Kamer instemt met een wetswijziging in de Vreemdelingenwet, zijn ze strafbaar

07 Correspondent voor Gaza: 'Begravenisje' is nu het favoriete kinderspelletje in Gaza

10 Opinie Leegstand in Den Haag

Het aantal dakloze mensen stijgt. Tegelijkertijd staan er duizenden panden leeg. Het Straat Consulaat en vrijwilligers van De Achterban riepen de Leegstandsaward in het leven

14 Reportage Terug naar Oekraïne - deel XXII

Onze verslaggever reisde af naar de Oekraïense stad Sumy, dichtbij de frontlijn voor een ontmoeting met de kunstenaarsgroep Dancing Poets

En verder:

- 07 Column Marieke Bolle: we are the lucky ones
- 08 Hoe je boosheid kunt omzetten in kracht en schoonheid
- 09 Column Stephanie-Joy Eerhart: waanbeelden
- 12 Noord- en Zuid-Hollanders gevraagd
- 13 Cryptogram
Column Peter Schouten: de opperkoning en wapens
- 18 Graptips
- 19 Gouden Harten: Manon Triquart geeft taallessen
- 20 Opgetekend: Mo

Bang zijn om de straat op te gaan. Dat geldt tegenwoordig voor mensen zonder verblijfspapieren die uitgeprocedeerd zijn. Als de Eerste Kamer instemt met een wetswijziging in de Vreemdelingenwet, zijn ze strafbaar. Dit heeft een intimiderende werking, zo stellen hulporganisaties. In het toegevoegde artikel wordt ook gerept over strafbaarstelling van hulp aan ongedocumenteerden. Eind augustus gaf minister Van Weel van Justitie aan dit onderdeel te willen schrappen. tekst Astrid van Unen beeld Henriëtte Guest

Ongedocumenteerden blijven strafbaar, hulp aan hen niet

'De meerderjarige vreemdeling die in Nederland verblijft terwijl hij weet of ernstige reden heeft te vermoeden dat dat verblijf niet rechtmatig is, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de tweede categorie', zo meldt het eerste punt van artikel 108a van de Vreemdelingenwet. Deze wetswijziging is op 3 juli door de Tweede Kamer aangenomen. Het moet nog wel door de Eerste Kamer voordat de wet gaat gelden. Voor de Filipijnse Joy (1973), die hier ruim twintig jaar woont en werkt zonder geldige papieren, is de aanpassing op de Vreemdelingenwet een gruwel. Joy is bestuurslid en woordvoerder van het netwerk FNV Migrant Domestic Workers, waar ongedocumenteerde migrantwerkers in de schoonmaak, horeca en kinderopas gezamenlijk opkomen voor hun rechten. "Toen ik dit hoorde, was ik in shock. Het brengt zoveel onzekerheid; ik weet werkelijk niet wat er gaat gebeuren. Ik heb het gevoel dat het beetje waarheid dat we voor onszelf proberen te behouden, ons wordt afgenomen." Die derde juli ontplofte de app-groep van de FNV Migrant Domestic Workers, iedereen was in rep en roer. "We raakten in paniek", vertelt Joy. "Dit is geen rechtvaardigheid. Hoe kunnen ze ons zo criminaliseren?" FNV-bestuurder Herrie Hoogenboom, die dit netwerk begeleidt, stimuleerde zijn leden tot actie. Op zondag 7 september werd er dan ook onder het motto 'Stop de criminaliseringswet!' flink gedemonstreerd in Den Haag voor het Centraal Station. Een initiatief dat de FNV samen met andere organisaties uitwerkte. "Het enige wat we nog kunnen doen, is vechten", legt Joy uit. "Demonstreren, een handtekeningactie houden, steun organiseren. Hopelijk toont de politiek compassie. Ze realiseren zich niet wat onze bijdrage is aan de samenleving en de economie. We zijn

niet de last in de samenleving, we zijn de ruggengraat." Joy werkt in de schoonmaak; ze heeft negen werkgevers, die weten dat ze ongedocumenteerd is. "Een deel praat er niet over. Het andere deel steunt me, zelfs toen even leek dat hulp aan ongedocumenteerden strafbaar werd." Terugkeren naar de Filipijnen ziet ze niet als een optie. "Ik heb daar geen baan en op mijn leeftijd is het bijna onmogelijk om die nog te vinden, terwijl mijn moeder en mijn studerende kinderen nog afhankelijk van mij zijn."

Kop soep

'Personen of organisaties die illegaal in Nederland verblijvende vreemdelingen helpen onder te duiken zullen op grond van artikel 47 van het Wetboek van Strafrecht ook strafbaar zijn', zo staat in de toelichting van het toegevoegde artikel 108a van de Vreemdelingenwet te lezen. Begin juli ging de Tweede Kamer akkoord met de aanpassing van de Vreemdelingenwet, maar het protest en verzet tegen artikel 108a groeide. Want hoe breed is die toelichting te interpreteren? Zou een kopje soep aanbieden ook al strafbaar worden? Maar belangrijker nog: zouden alle hulporganisaties die hun best doen om ongedocumenteerden een menswaardig bestaan te geven, als criminelen worden weggezet? De Raad van State moest uitkomst bieden. Die oordeelde eind augustus dat hulp onder het huidige wetsvoorstel gezien kan worden als een vorm van medeplichtigheid. 'De hulpverlener maakt het immers mogelijk dat die persoon illegaal in Nederland kan blijven', aldus de Raad. Dit geldt voor zowel vrijwilligers als beroepskrachten. 'Ook bij beperkte vormen van hulp, zoals het geven van een kop soep, kan al sprake zijn van medeplichtigheid.' Voor minister Van Weel van Justitie reden om de Vreemdelingenwet op dit

'We zijn niet de last in de samenleving, we zijn de ruggengraat'

punt aan te passen. De verontwaardiging van Martijn van Leerdam, dominee in de Pauluskerk, waar ook een Steunpunt Ongedocumenteerden is gevestigd, is hoorbaar in de hele reactie die hij geeft op dit onderwerp. "We hebben een Palestijnse bezoeker, die via Libië naar Nederland is gekomen. In Libië is het niet goed toeven op dit moment, dus hij kan niet worden uitgezet, zeker niet naar Israël of de Palestijnse gebieden. Maar hij mag hier toch niet blijven. Hij is al 25 jaar lang

ongedocumenteerd in Nederland. We zijn er voor de kwetsbare mensen, maar voor de meest kwetsbaren nog het meest. Dat is de grondregel in onze Pauluskerk." Hij maakt zich ernstig zorgen over de toekomst. "Onze ongedocumenteerde bezoekers kloppen toch al niet voor niks bij ons aan en nu komen ze verder in de knoei. Ze durven bij calamiteiten niet meer naar de politie of naar hulpverlenende instanties, want ze zijn nog bang geworden om opgepakt te worden of te worden aangegeven. In de schoonmaak,

6 interview vervolg joy

horeca en callcenters werken nogal veel ongedocumenteerden, die hebben helemaal geen positie meer om voor zichzelf op te komen. Dus ontstaat er meer uitbuiting. Het gevolg is dat ze wegvluchten van huiselijk geweld of van hun uitbuitende werkgever en voor de straat kiezen. Wij voorzien een toename van dak- en thuislozen.”

Van Leerdam hekelt het huidige politieke klimaat in Nederland. “Op het moment dat je zo’n situatie laat ontstaan, dat mensen die toch al kwetsbaar zijn en nergens recht op hebben, bang zijn de straat op te gaan, dan ben je heel hard bezig een soort onderklasse te creëren. Om mensen uit te sluiten en te stigmatiseren. Ik geloof ook dat ze dit in Den Haag best wel weten. Wilders pleit niet voor niets al jaren voor strafbaarstelling van ongedocumenteerden. Het is doelbewust beleid om mensen zwart te maken, ze buitenspel te zetten en ze naar beneden te trappen.”

Europese richtlijn

Daarom zijn medewerkers en bezoekers van de Pauluskerk nauw betrokken bij de landelijke campagne Stop de Asielwetten (stopdeasielwetten.nl). “Daarnaast voeren we de druk op politici op en proberen we het publiek te mobiliseren”, zegt Van Leerdam. In Rotterdam vonden al verschillende demonstraties plaats. In Den Haag waren ze op 7 september bij het landelijke protest eveneens aanwezig. Ook het Landelijke Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) was hierbij aanwezig. Coördinator Rian Ederveen benadrukt dat stichting LOS een kleine organisatie is, maar wel hun politieke en juridische kennis met alle hulporganisaties voor ongedocumenteerden in Nederland deelt. Ederveen heeft zich over strafbaarstellen van hulp aan ongedocumenteerden geen zorgen gemaakt. “We hebben een Europese richtlijn, de Facilitation Directive, die sinds 2002 geldt en stelt dat hulp aan mensen zonder verblijfsvergunning strafbaar is, tenzij er humanitaire redenen voor zijn. Deze richtlijn is hoger dan de Nederlandse wet. Wel maakt ze zich zorgen over de strafbaarstelling van ongedocumenteerden. “Zij kunnen in de problemen raken, ook nu al. Wat we weten van andere landen is dat het schijnmaatregelen zijn. Het is voor de politiek een manier om te laten zien dat ze hard zijn op migratie. Het zal in de praktijk niet leiden tot meer terugkeer, want je kunt mensen niet uitzetten als landen hen niet terugnemen, wat nu veelvuldig plaatsvindt. Bovendien: je kunt niet iedereen gaan controleren in een winkelstraat op legaliteit. Je moet een reden hebben om te controleren, maar de

'Je kunt mensen niet uitzetten als landen hen niet terugnemen'

macht van de politie is niet toegenomen.” Een wassen neus dus, denkt Ederveen. Desalniettemin mist deze wetswijziging zijn doel niet, voorspelt de LOS-coördinator. Ongedocumenteerden zullen minder vaak om hulp vragen omdat ze het risico lopen dat een organisatie gaat klikken, ook al is die daar niet toe verplicht. “Het discours is dat ongedocumenteerde zijn crimineel is. Zij denken: ‘deze mens is crimineel, dus moeten we die aangeven.’” Ederveen noemt het ongelukkige voorbeeld van een basisschool in Gelderland, die bij een ambtenaar checkte of een ongedocumenteerde kind al dan niet onderwijs mocht volgen. Die ambtenaar belde vervolgens de politie,

met alle gevolgen van dien. Stichting LOS en bouwde sinds twee jaar onverstoorbaar door aan een solidariteitsnetwerk voor mensen zonder verblijfsvergunning, om onderdak te bieden aan mensen die buiten de boot vallen. De oprichting van NOO viel samen met de verkiezingsuitslag van de Tweede Kamer, waarbij duidelijk werd dat Nederland

Stringe regels

Het Netwerk Ongedocumenteerden Onderdak (NOO) is gelieerd aan stichting LOS en bouwde sinds twee jaar onverstoorbaar door aan een solidariteitsnetwerk voor mensen zonder verblijfsvergunning, om onderdak te bieden aan mensen die buiten de boot vallen. De oprichting van NOO viel samen met de verkiezingsuitslag van de Tweede Kamer, waarbij duidelijk werd dat Nederland

een ruk naar rechts had gemaakt, vertelt coördinator Joset van der Hoeven. “Het is fijn dat er allerlei voorzieningen zijn gekomen voor kwetsbare mensen, maar die zijn ook erg geïnstitutionaliseerd. Er zijn strenge regels voor het gebruik van een opvang: je moet perspectief hebben op een verblijfsvergunning of meewerken aan een terugkeerregeling. Wie hier niet aan voldoet, valt tussen wal en schip. Wij proberen hen op te vangen, in samenwerking met allerlei organisaties zoals de Pauluskerk. Inmiddels hebben we zo’n twintig mensen in en soms buiten Rotterdam kunnen bemiddelen, maar we werken ook landelijk.”

Van der Hoeven noemt het voorbeeld van een Eritrese jongen die uit Duitsland kwam en in Utrecht op straat leefde. Hij wilde absoluut niet terug naar Duitsland, waar hij uitgeprocedeerd was, dan liever op straat. “Hij zat erg in de stress na een aantal weken op straat te hebben geleefd en wist eigenlijk niet hoe het precies zat met zijn procedure in Duitsland. We regelden voor hem drie maanden onderdak; tijd genoeg om tot rust te komen en een oplossing te zoeken. Na twee maanden is hij teruggekeerd naar Duitsland. Vanaf de straat had hij nooit zo’n beslissing kunnen nemen. Dan zie je hoe een goed onderkomen een verschil kan maken.” NOO gaat uit van vier standpunten in zijn werk. Vanaf de straat maakt niemand een volgende stap, zoals ook bovenstaand voorbeeld al aantoonde. Onderdak is een basisrecht. Onderdak ontnemen kan geen politieke keuze zijn. En: solidair zijn is een noodzakelijk protest. Op Instagram wordt dit als volgt uitgelegd: ‘De verschillen tussen mensen met en zonder verblijfsvergunning worden steeds onrechtvaardiger. Wie in Nederland geboren is met een Nederlands paspoort heeft veel meer rechten en voordelen dan iemand die elders geboren wordt. Onderdak geven is daarom ook een vorm van protest. Een mooi solidair protest dat niet eens echt rebels is. Want het mag gewoon.’

Van der Hoeven stelt dat alle commotie rondom de wetswijziging niet direct negatieve invloed heeft op het werk van NOO. “In de schil om ons heen is de opvatting: ‘Dit sterkt ons om door te gaan.’ Maar het zal zeker mensen afschrikken om iets te doen voor deze doelgroep, ze zullen angstiger worden. We horen nu verhalen van ongedocumenteerde schoonmakers die geen nieuw contract krijgen en over huisbazen die niet meer aan hen willen verhuren. Dus in het algemeen zal de uitwerking wel ons werk bemmeren. Ook door het taalgebruik dat nu gemakkelijk gehanteerd wordt, zoals ‘illegalen’. Dat is stigmatiserend en negatief. Het is ontmoedigend.”

column

FOTO: EVELINE VAN EGDOM

We are the lucky ones

‘Wij hebben geluk gehad’, concludeert de generatie die, geboren tussen 1942 en 1949, werd geïnterviewd als input voor de opera *We are the lucky ones*. De opera is opgebouwd uit citaten uit die interviews. Ik zag hem in een tot concertzaal omgebouwde oude fabriekshal in Bochum in het Ruhrgebied. Prachtig zoals ze daar industrieel erfgoed een tweede leven geven. Hij gaat over een generatie die vooral voorspoed kent. Er zijn weliswaar vage herinneringen aan oorlog en gebrek, maar daarna gaat het los. “Promotie”, zingt, champagnefles in de hand, een personage, “en ik ga twee keer zoveel verdienen. Twee keer zoveel!” Het leven verloopt voorspoedig. Eenmaal gepensioneerd: ik doe bestuurtjes van dingen die ik leuk vind en mijn vrouw ook. En zo leuk: ik verzamel nu ook kunst.

Toch zijn er ook minpunten. Waar ze spijt van hebben, is de vraag. Nergens van, zeggen ze. Maar daarna: “Achteraf denk ik dat ik niet zo hard had moeten werken”.

Een vrouw vertelt over haar schoonmaakster. “Eigenlijk maakt ze helemaal niet goed schoon, maar haar hele familie woont aan de andere kant van de wereld en mijn kinderen inmiddels ook. Dus ik praat heel veel met haar. Eigenlijk praat ik vooral met haar.”

De opera is chronologisch opgebouwd. Koude oorlog, val van de muur, 9-11. Wat opvalt is dit. Een vrouw zingt over het vertrek van haar partner, die haar achterlaat met twee kinderen. Dat staat haar veel scherper bij dan de val van de muur, de dag erna. Persoonlijke gebeurtenissen overstijgen in ons geheugen klaarblijkelijk beeldbepalende momenten uit de wereldgeschiedenis.

Waar ik somber van werd: het personage dat zingt dat zijn generatie er een puinhoop van heeft gemaakt. “Daarom verwachtte ik dat mijn kinderen een revolutie zouden ontketenen. In werkelijkheid treden ze in onze voetsporen.”

Marieke Bolle is voorzitter van stichting Haags Straatnieuws.

opinie onze correspondent **voor gaza**

7

Uw correspondent Gaza weet niet hoe het u vergaat, maar behalve dat woorden tekortschieten, past de informatie over Palestina niet meer in mijn hoofd. Ik snap het gewoon niet meer. We zijn getuige van de gruwelijke eliminatie van een heel volk, en de wereld kijkt toe. Waar is iedereen? Mayday, Mayday, onze kinderen gaan eraan! De internationale rechtsorde is buiten werking gesteld, u mag voortaan gewoon door rood rijden. tekst Ingrid Rollema

‘Begrafenisje’, is nu het favoriete kinderspelletje in Gaza

Uw correspondent belt en appt met Palestina en hoort mensen sterven, drones rondvliegen en bommen inslaan. Bescherm die burgers daar. Maar nee, onze regeringsleiders wil- len de defensie-uitgaven verhogen en snijden in de sociale voorzieningen. Zijn ze gek geworden? In Duitsland wil men de dienstplicht weer invoeren en vraagt men aan jongeren die hiervoor in aanmerking komen of ze bereid zijn te sterven voor hun land.

'Ik hoop zo dat de wereld stopt jou en mij van elkaar te scheiden'

Sterven voor je land? Uw correspondent wordt pislank. Ik sterf niet voor mijn land, ik sterf door mijn land. De goede oude Socrates, die leefde van 470 tot 399 voor Christus, komt opeens in mij op. Deze filosoof wist het al: onwetendheid is de bron van alle kwaad.

Uw correspondent kijkt om zich heen en ziet dat er een nieuwe flottilla uitvaart. Een burgerinitiatief met als boodschap:

‘Als mijn regering niets doet, dan gaan wij!’ Alle Europese landen hebben toch een marine om het recht te beschermen? Waarom blijven die werkeloos in de havens, en waarom moeten de burgers op eigen kracht en initiatief maar zonder bescherming uitvaren?

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik klamp me deze dagen vast aan de leren. Dat zijn onze broeders, die hebben een helder overzicht. De leren hebben achthonderd jaar disproportioneel geleden onder de Britse bezetting. Toen die bezettingsmacht eindelijk was verjaagd, werd hij onmiddellijk ingezet in Palestina. Met dezelfde brutaliteit, hetzelfde venijn en de doorgevoerde methoden van verdeel, heers en elimineer. En dat alles is doorgevoerd aan de zionisten. De leren zeggen daarom dat zij Palestijnen zijn. Ik denk dat ze gelijk hebben. Ze weten zonder meer waarover ze het hebben. Maar wat gebeurt er in Gaza terwijl u dit leest?

Ik herken de mensen met wie we in Palestina werken niet meer. Ze vallen om van de honger, het gebrek aan medische zorg, de bombardementen en beschietingen worden hen te veel. Ik blijf het herhalen tot ik niet meer kan. Onze regeringen beroven u en mij van onze toekomst. De kinderen uit Palestina die boordevol talent en levenslust zitten worden afgeslacht. Zij zullen nooit tot bloei komen. Kinderen, kleine kinderen, allemaal kleine wonder- tjes die vooruit willen.

Eén van de interessante dingen aan kinderen is dat zij ‘groten’ vaak op een hele inventieve manier imiteren. Het spelletje dat nu ‘in’ is, is begrafenisje spelen. Ze zingen met elkaar de liedjes waarvan zij willen dat die gezongen worden als ze dood zijn. Ze wikkelen elkaar in. Mijn hart krimpt. Maar lieve schat, een liedje voor je zingen dat jezelf op vijfjarige leeftijd hebt bedacht en je omwikkelen in een lijkwade op een manier die jij hebt bedacht? Ik denk dat zelfs dat er niet voor je inzit. De dood loert overal, lieverdje. Je gaat in een plastic zak, met een schep zand op je lijfje als je boft, en dat was het dan.

I have a dream: Ik hoop zo dat de wereld stopt jou en mij van elkaar te scheiden. Ik hoop zo dat we van elkaar mogen houden en het leven viëren. Hoe krijgen we de wereld nu toch eerlijker? Ik hoop zo dat de wereld inziet dat er eerst kolonisatie was en dat er toen pas verzet kwam. Je bent geen terrorist, je bent ongewild een vrijheidsstrijder.

En ik wat wil ik? Een Iers paspoort of een Palestijns paspoort. Dat Nederlandse document trek ik door de plee. Hier ben ik wel klaar mee. Vanaf nu rijd ik door rood. Weg met al die criminelen aan het bewind! Wij willen mens zijn. Ik wil weer in de spiegel kunnen kijken.

Sportschool MyLife aan de Boompjes in Rotterdam biedt een adembenemend uitzicht op de Maas, de Willemsbrug en de Erasmusbrug. Binnen treffen bezoekers ook een bezienswaardigheid aan: in de persoon van personal trainer Henny Veerkamp. tekst Carl Stellweg beeld Henriëtte Guest

Van tl-buis-mannetje tot krachtmens

Hij is een voor sommigen mis-schien wat intimiderende verschijning, een geroutineerde krachtpatser van 61 die zijn stempel drukt op de benedenruimte van de sportschool. Dit is het krachthonk waar het Maaswater tegen de ramen klotst en sporters zich in het zweet werken, niet zelden onder Veerkamps bezielende, vaak humoristische, altijd betrokken leiding.

Wie hem zo bezig ziet, zou niet denken dat hij ooit zo mager was dat hij 'in een tl-buis paste': een geintje van een kermis-klant dat zijn leven veranderde. De achttienjarige Henny trok het zich zo aan dat hij zijn toevlucht zocht tot wat zijn passie zou worden: bodybuilding en krachtsport. Zo veranderde het broodmagere, agressieve mannetje op den duur in een

succesvolle, markante sportinstructeur. Al gingen daaraan jaren van traumaverwerking vooraf, in verband met een ellendige, door geweld en verwaarlozing getekende jeugd.

Henny's verhaal is dat van een worsteling uit een schijnbaar kansloze positie, van stug volhouden, van niet toegeven aan de misère die je van jongs af aan is opgelegd. Zo veranderde hij de slechte kaarten die het leven hem had gegeven in troeven.

Het eerste teken dat hij niet kon rekenen op de bescherming en verzorging die elk kind nodig heeft, kwam al heel vroeg: als baby verbleef hij maandenlang in een ziekenhuis vanwege een steenpuist die in zijn beenmerg was doorgedrongen. "Ik

ben eraan geopereerd,' zegt hij, 'en kreeg een stoot penicilline. Het schijnt kantje boord te zijn geweest. Ik denk dat de uitgroei van die steenpuist het gevolg was van verwaarlozing door mijn ouders."

Nachtelijk lawaai
Henny is geboren en getogen in Rotterdam-Zuid. Bloemhof, om precies te zijn. Best een rauwe wijk, ooit gebouwd voor havenarbeiders. Dat hij het thuis niet breed had, is een understatement. "Mijn vader was scheepskok van beroep, maar meestal had hij geen werk. Hij was gokverslaafd, probeerde te leven van het kaarten. Eenentwintigen. Dat deed hij niet in het casino, maar gewoon thuis, met kennissen. Af en toe sloeg de vlam in de pan en vloog er glaswerk door de huiskamer. Ik sliep er vlak boven. Ik ben opge-

groeid in een sfeer van nachtelijk lawaai en geschreeuw. En van nicotine. Er werd zo zwaar gepaft dat de rook door het plafond mijn kamer binnen walmd. Vandaar dat ik altijd de pest heb gehad aan roken en nooit een peuk heb aangeraakt."

Henny was de oudste van drie broers, maar dat bood hem geen voordeel. Zijn vader leek het speciaal op hem te hebben gemunt. "Misschien zag hij zichzelf in mij, en beviel hem dat niet. Hij had zelf een rotjeugd gehad en hij leed aan depressies. Net als ik, later. Ik zal wat dat betreft wel erfelijk belast zijn. Hoe dan ook, mijn vader mishandelde me. Sloeg me met een kaarsenhouders op m'n kop, dat het bloed eruit gutste. Gooide alcohol in m'n ogen. Expres, ja. Hij was trouwens zelf door zijn vader mishandeld."

Op veel bescherming van zijn moeder hoefde Henny niet te rekenen. Van haar achtergrond weet hij weinig, behalve dat ze uit een plattelandsgezin van 21 kinderen kwam. "Ze probeerde mijn vader wel eens tegen te houden, maar een echte moeder had die man een stuk hout in zijn nek gelegd, toch? Ik vond haar een beetje stiekem. Ze nam geld aan van mijn vaders gokvrienden. En ik kwam er later achter dat uit een vorig huwelijk van haar ook kinderen waren voortgekomen, die in een tehuis hadden gezeten. Ze kon kennelijk niet voor hen zorgen. Vreemd toch, dat je dan daarna nog kinderen op de wereld zet?"

Veelzeggend is dat Henny zelf in een tehuis terecht kwam. Eerst voor korte tijd in een soort klooster, bij nonnen, omdat hij ernstig ondervoed was, later in Jan Pieter Heije, een behandelcentrum in Oosterbeek voor jongeren met gedragsproblemen. Hij woonde daar maar liefst vier jaar: tussen zijn negende en dertiende. "Ik denk dat het vooral om de centen was dat ik daar zat. Kost en inwoning werden volledig betaald, mijn ouders waren geen geld meer aan mij kwijt. Toen ze wél een bijdrage moesten leveren, namen ze me terug."

In Jan Pieter Heije had de jonge Henny een eigen kamertje, met een si-naasappelkistje als nachtkastje. Daarop zette hij een miniatuurgondel met een lampje erin, die hij had meegenomen van thuis. "Die gondel en dat kastje waren mijn heiligdom. Onvoorstelbaar, hè?" Hij was een jongetje dat wilde vluchten, dat had kunnen vluchten omdat de deuren gewoon open stonden, maar op dat idee kwam hij niet. "In plaats daarvan droomde ik ervan in een luchtballon weg te zweven. Die fantasie had ik uit een kleurboek, waar een jongetje met een luchtballon in stond."

Eenmaal weer thuis ontpopte Henny zich tot straatvechter. "Ik was een vreemde eend in de bijt, lid van een niet al te populair gezin, en daarnaast vreselijk mager. Ze dachten dat ze me wel konden hebben. Daar vergisten ze zich in. Ik had zo veel woede en agressie in me dat ik bijna iedereen aankon. Dat leidde tot nog meer geweld. Veel gasten dachten: o, is dat ventje zo gevaarlijk? Sprookjes, ik kan hem wel aan." De vader van een jongen achtervolgde hem een keer met een hakbijl: "Tenminste, daar dreigde hij mee. Ik heb niet achteromgekeken." Hij ontleende geen enkele trots aan het straatvechtersbestaan: "Iedereen had de pik op me, en ik had vaak ook spijt van hoe ik tekeer was gegaan, al was de ander begonnen."

De eerste kentering kwam toen Henny op taekwondo ging, een sport waarop hij verliefd werd. Niet vanwege het agressieve element, maar de gratie in de *kicks*: met gestrekt been door de lucht zweven en een draai van 180 of 360 graden maken. De *poomsaes*, ofwel schijngevechten volgens een vast patroon. "Ik kon mijn frustratie in deze sport kwijt, en leerde tegelijk iets. Beheersing, discipline. Stijl, techniek. Toen ik eenmaal mijn zwarte band had, werd ik op straat met rust gelaten. Mijn kracht werd nu officieel erkend: pas op, die gozer heeft zwarte band taekwondo."

Oostenrijkse kleerkast
De tweede, beslissende kentering in zijn leven deed zich voor toen hij bij een kermisattractie door een jolige exploitant met een microfoon werd uitgemaakt voor mannetje dat in een tl-buis past. "Want ik was nog steeds mager. Bij mijn keuring voor militaire dienst ging ik voor het eerst op een weegschaal staan. Ik woog 53 kilo, bij 1,87 meter."

Hé, tl-buis, misschien is de sportschool wel wat voor je, zeiden kennissen, en zo kwam Henny in aanraking met wat zijn

'Als het leven je naait, kun je jezelf te gronde richten'

grote liefde zou worden: krachtsport en bodybuilding. Arnold Schwarzenegger werd zijn held. Hij verslond boeken over de Oostenrijkse kleerkast, ging veel eieren eten, nam proteïne-poeder tot zich, en ja, ook anabole steroïden. In enkele jaren tijd verdubbelde zijn lichaamsgewicht. Ook met dank aan de anabolen. "Ik wist niet veel van de risico's, begreep niet dat grote spieren niet hetzelfde zijn als gezonde spieren. Ik ben wel gaan lezen over doping, weet nu dat die ook voorkomt bij darten en duivensport."

Bodybuilding bood afleiding en bescherming, maar buiten de sportschool kon hij zijn draai nog niet vinden, hij was vaak werkloos en verkeerde in criminele milieus: "Ik praat het niet goed, maar ik was met geen enkel voorbeeld opgegroeid." Rond zijn vierentwintigste kreeg hij een vaste relatie met een *gothic* meisje. "Terwijl ik eigenlijk val op het type Brooke Shields." Hij kwam in rustiger vaarwater, ging werken in de bouw, maar werd achtervolgd door faalangst. Van mensen

die druk op hem legden klapte hij dicht. De relatie liep vast en hij kreeg – moeilijk voor te stellen voor iemand van zijn postuur – pleinvrees.

De depressies werden zo erg dat hij voor de helft werd afgekeurd. Het was dan ook geen slag voor hem toen het bedrijf waarvoor hij werkte in 2008, tijdens de bouwcrisis, failliet ging. Sterker, het was een *blessing in disguise*. Er ging hem een licht op: waarom niet van zijn hobby zijn werk maken? Met de sportschool die hij bezocht was best wat mis. Dat veranderde toen hij er in dienst werd genomen als 'gastheer' en instructeur. Hij begeleidde en wierf klanten, zorgde dat vrouwen niet meer werden lastiggevallen en dat ongunstige elementen hun heil elders zochten. De zaak transformeerde door de energie en het enthousiasme dat hij uitstraalde, en dat viel het management van de prestigieuze sportschool Health City op. Dat nam hem in dienst, onder het motto: 'Jij hebt iets dat niemand anders in ons bedrijf heeft'.

Health City werd MyLife aan de Maas, het vaste dienstverband veranderde in zelfstandig ondernemerschap. Als klap op de vuurpijl leerde Henny Veerkamp een nieuwe liefde kennen. Met haar en haar dochter deelt hij nu een mooi appartement boven de Markthal. Tweede klap op de vuurpijl: hij heeft het beeldend kunstenaarschap omarmd. "Ik was een keer met mijn vriendin bij een schilderijenexpositie van een Belgische kunstenaar. Ze vond zijn werk heel mooi. Het was volkomen abstract. O, zei ik, kan ik ook. Geen grootspraak: ik heb een timmermansoog, dus ik weet wel raad met geometrische vormen. Ik heb van mijn hobby mijn werk gemaakt, dus moest ik op zoek naar een nieuwe hobby. Resultaat, tot op heden: een paar abstracte werken van acrylverf." Sommige levensverhalen kabbelen voort, of zijn grillig. Andere hebben zo'n dwingende moraal dat ze schreeuwen om verteld te worden, tot nut van het algemeen. De moraal van Henny's levensverhaal is: als het leven je naait, kun je jezelf te gronde richten. Dat doe je dan uit boosheid. Je kunt de boosheid ook omzetten in kracht en schoonheid. Hoe? De krachtsport geeft volgens Henny Veerkamp het antwoord: Ga door. Hou vol. Doe die beweging. Doe hem nog een keer. En nog eens. Kijk niet terug. Ook al is het eentonig, je transformeert, je bloeit op. "Spieren zijn belangrijk als bescherming van het lichaam. Ze vormen een soepel pantser. Je kunt wat mij betreft het woord lichaam ook vervangen door het woord mens."

FOTO: MARTIN WAALBOER

Waanbeelden

"Ik werkte in een winkel. Ik werd angstig, bang dat iemand mij iets aan wilde doen of dat ik achtervolgd werd. Heel eng is dat. Mensen kunnen je niet helpen omdat je bang bent dat zij je ook iets gaan aandoen." Ik ken Rahma nog maar een kwartier als ze honderduit vertelt. We zijn te vroeg op een barbecue van verschillende organisaties en zitten in de schaduw. Het is 30 graden, ik verbaas me over de muts op Rahma's hoofd.

"Ik startte met medicatie. Die was helemaal niet goed. Het werd alleen maar erger, ik kon niet meer werken en ging allemaal gekke dingen doen. Gelukkig kon ik komen wonen bij deze instelling, daar ben ik heel blij mee." Er komt iemand naast ons zitten die nieuwsgierig is. "Wat ging er niet goed met de medicatie?" "Ik werd heel vlak, ik voelde niks meer. Er kon iemand voor mij in elkaar zakken en dan had ik helemaal niet het idee dat ik moest gaan helpen. Er hebben vaak mannen misbruik gemaakt van mij, ze roken dat ik kwetsbaar was. Ik raakte zwanger en kreeg een groter appartement samen met mijn dochtertje. Toen ze drie was kon ik niet meer voor haar zorgen, ik weet niet meer waarom. Nu zorgt mijn zus voor haar. Ik bel elke week, met beeldbellen. En nu heb ik wel goede medicatie", Rahma maakt een injectiebeweging op haar bovenarm. "Soms prikken ze verkeerd, dat doet pijn. De spier breekt de antipsychotica langzaam af waardoor er elke dag een paar milligram in mijn bloed komt." Ze steekt haar sigaret aan. Ik vraag of ze bang is voor de medicatie. "Ik ben veel banger voor wat er gebeurt als ik het niet meer neem!" Opnieuw lacht ze voluit.

Een vrijwilliger van een buurthuiskamer schuift ook aan, in zijn handen een koffertje. "Ja ik heb maar een satelliettelefoon bij me. De russen gaan vandaag of morgen een keer aanvallen en dan ligt ons hele netwerk plat. En van de NASA hoeven we niets te verwachten, geloof mij maar!"

Stephanie-Joy Eerhart werkt bij het Leger des Heils. Zij tekent daar verhalen van mensen op.

10 opinie leegstandswet

DEN HAAG – Het aantal dakloze mensen stijgt. Tegelijkertijd staan er duizenden panden leeg in Den Haag. Het Straat Consulaat en vrijwilligers van De Achterban vinden het absurd en hebben daarom de ludieke Leegstandsaward in het leven geroepen.

“Onze vrijwilligers van De Achterban vroegen zich af: ‘Hoe kan het dat we te maken hebben met stijgende dakloosheid, terwijl wij dagelijks langs hele grote leegstaande panden lopen? En dat al jaren’. Met veel collega’s in het land zeggen we: dakloosheid is vooral een woonprobleem”, begint Jan de Vries.

tekst Natascha Frensch beeld Natascha Frensch, het Straat Consulaat en Jurriaan Brobbel (The Hague & Partners en de Gemeente Den Haag)

De absurditeit van de leegstand

Jan de Vries van het Haagse Straatconsulaat

Sinds een jaar vormt hij samen met Marlies Filbri het hoofd van het Haagse Straatconsulaat, dat ontzettend gegroeid is in de afgelopen vijf jaar. Het aantal medewerkers en vrijwilligers is flink gestegen. Daarnaast runnen ze ook een eigen koffietent, genaamd Straat Bakkie. Het Straat Consulaat maakt zich hard voor cliëntondersteuning, individuele hulp en collectieve belangenbehartiging voor dakloze mensen en ondersteunt zijn Achterban, een groep vrijwilligers met ervaringskennis. De Achterban van het Straat Consulaat riep vorig jaar de Leegstandsaward in het leven naar aanleiding van wat de mensen opmerkten. Dit jaar volgt de tweede editie, de stemronde is net begonnen. In Den Haag staan volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) ruim 20.000 panden leeg. Dit betreft 15.000 woningen, de rest is bedrijfspanden.

Net als de voorgaande keer werden er voor de Leegstandsaward vijf panden genomineerd. Dit jaar zijn dat De Bincker (voormalige opvang) aan de Binckhorstlaan, de Shell Campus aan de Carel van Bylandtlaan, het Wijndaelercentrum aan de Catharina van Rennesstraat, de Rijksdienst voor het Wegverkeer aan de Fruitweg en De Groene Toren aan de Prinses Beatrixlaan.

Houten constructie als award
De ludieke Leegstandsaward, waarvan je eigenlijk niet blij moet zijn dat je ‘m krijgt, ging vorig jaar naar de KPN-telefooncentrale aan De Constant Rebecquestraat. De Achterban had een beeldje van een voet tussen een deur als award gemaakt. Van de bovenste verdieping wordt inmiddels wel (tijdelijk) gebruikgemaakt door het Flora filmtheater en restaurant. Maar de vijf onderliggende verdiepingen blijven grotendeels nog steeds onbenut en leeg, aldus het Straat Consulaat.

De ludieke actie riep niet alleen nationale

aandacht op. Er werden ook echt stappen gezet dankzij de wedstrijd, vertelt De Vries. Met alle informatie die ze hadden verzameld over leegstaande panden, werd onder meer de Leegstandslaan door de binnenstad in het leven geroepen. “Die hebben we vooral aan raadsleden in de Haagse politiek gegeven. Niet alleen maakten we de absurditeit zichtbaar, maar ook toonden we aan dat er binnen de bestaande leegstand al heel veel valt te doen. We hebben er ook echt concreet een politieke actie aan gelinkt. We hebben gezegd: nu moet de gemeente Den Haag optreden tegen die leegstand, zorgen dat die leegstand minimaal is en waar leegstand voortduurt, moet er worden aangepakt. Zoals ze dat al doen in Utrecht en Amsterdam.” De gemeente Den Haag gaat dit nu ook doen met een leegstandsverordening die op 1 januari 2026 ingaat. Hiermee wordt leegstand in de stad aangepakt en is het straks zo dat vastgoedeigenaren verplicht zijn leegstand te melden. Bij langdurige leegstand kunnen boetes volgen. Volgens De Vries is die leegstandsverordening er mede gekomen door het Straat Consulaat. “De eerste Leegstandsaward heeft dat echt in een stroomversnel-

'We vinden nog steeds dat de leegstands-verordening niet ver genoeg gaat'

ling gebracht en het probleem onder de aandacht van de raad gebracht. Daar zijn we blij mee, maar we vinden nog steeds dat de verordening niet ver genoeg gaat. De verordening gaat bijvoorbeeld alleen maar over woningen en niet over be-

drijfspanden. Terwijl daar heel veel winst te behalen valt. We willen de druk op de ketel houden.”

De Vries denkt dat de uitvoerbaarheid hiervan misschien nog wel veel inspanning vraagt van de gemeente. “We zien in Utrecht en Amsterdam dat het wel capaciteit vraagt van de gemeente. Als een pand leegstaat, moet je nagaan of er wel melding van is gedaan, actie ondernemen en achter de leegstand aangaan. Dan moet je gaan handhaven, een boeteregime opzetten en nog meer zaken.”

Wat hij in Utrecht en Amsterdam ziet, is dat veel woningen die leegstaan ‘gerenoveerd gaan worden’. “Het is heel goed dat die eigenaren verplicht zijn dit te melden, omdat je dan kunt onderzoeken of er ook daadwerkelijk renovatie plaatsvindt. Veel eigenaren van leegstaande woningen zullen zeggen: ‘ja, daar heb ik grote plannen mee’. Maar dan moet je wel concreet kunnen maken dat die plannen er zijn.”

Mensen in kwetsbare situaties

De gemeente heeft ook beloofd actief panden op te zullen kopen om ze vervolgens door te ontwikkelen. “Dat is een actie die wij heel erg toejuichen. Met als kanttekening: als je ze opkoopt, dan is het wel van belang dat ze doorontwikkeld worden in het liefst permanente huisvesting voor mensen in kwetsbare situaties.” Voor een van de panden die vorig jaar genomineerd was voor de Leegstandsaward, naast Hollands Spoor, zijn nu namelijk plannen voor hele kleine, erg dure woningen. “Dat is niet ons doel. Maar we zien in het opkoopbeleid, bijvoorbeeld bij het HagaZiekenhuis, dat het de intentie is van de gemeente om het ten goede te laten komen aan mensen in kwetsbare situaties.”

Op de vraag waarom De Vries denkt dat het aantal leegstaande panden toeneemt en wat de achtergrond is van die jarenlange leegstand, zegt hij: “Er zijn heel veel verschillende redenen waarom panden leegstaan. Een daarvan is zeker dat in een tijd van een steeds verdere toename van schaarste aan woningen het vrij lucratief is om panden langer leeg te laten staan. In feite wordt de waarde daarvan alleen maar hoger. Als jij woningen puur als beleggingsobject ziet, is een huurder bijvoorbeeld ontzettend vervelend. Die heeft rechten en die krijg je er heel moeilijk uit. En een huurder in een woning doet iets aan de waarde. De woning kun je niet makkelijk verkopen. Er zijn steeds meer financiële instellingen en investeerders die woningen zien als een

Het Straat Consulaat ‘kraakte’ de Passage in Madurodam om aandacht te vragen voor leegstand.

In totaal staan er zo’n 20.000 panden leeg in Den Haag. In de leegstandsverordening gaat het nu nog alleen om woningen, niet om bedrijfspanden.

financieel beleggingsobject en niet als iets met een sociale waarde.”

Een prikkel, zoals de verordening, is volgens hem daarom heel belangrijk. “Vroeger was die prikkel kraken, maar toen kwam er een kraakverbod. Ik zie trouwens het liefst dat het kraakverbod weer wordt opgeheven. Het is een effectief middel om leegstand tegen te gaan. Wij vinden dat het recht op huisvesting voor mensen in kwetsbare situaties voor gaat op het eigendomsrecht, onder bepaalde voorwaarden.”

Om te laten zien dat leegstaande panden getransformeerd kunnen worden tot woningen voor mensen in een kwetsbare situatie, heeft het Straat Consulaat contact met architectenbureaus. Voor het pand dat vorig jaar won, gaan zij plannen maken om te laten zien wat er mogelijk is. “Dat is ook onze strategie. We signaleren, we spreken onze verontwaardiging uit, we proberen wet en beleid te veranderen, we hebben ideeën over hoe dat kan en tegelijkertijd willen we ook aantonen hoe. Je krijgt vaak het verwijt dat het niet zo makkelijk is en we willen laten zien dat het misschien niet makkelijk is, maar wel kan.”

Stemmen kan tot eind september via de website www.straatconsulaat.nl

Steeds meer dakloze vrouwen met kinderen

Uit tellingen blijkt dat het aantal daklozen enorm stijgt. Het aantal mensen dat zich aanmeldde voor de winteropvang in Den Haag nam in vijf jaar tijd enorm toe: van zestig naar zeventienhonderd mensen, blijkt uit een voortgangsrapport van de gemeente Den Haag.

En dat betreft nog maar een klein deel van het aantal dakloze mensen in Den Haag en in Nederland, zegt het Straat Consulaat. Bij het Straat Consulaat zijn ze vooral een toename van het aantal gezinnen, grotendeels bestaande uit alleenstaande vrouwen met kinderen, en jongeren dat zich aanmeldt. “We kregen hier niet of nauwelijks gezinnen, omdat zij al werden geholpen en een plek kregen via instellingen. Wij kwamen vaak pas helemaal aan het eind van de route in beeld”, vertelt mededirecteur Jan de Vries.

“Dit jaar krijgen we echter opeens veel gezinnen. Dit is politiek ook een heet hangijzer. Dakloze gezinnen leiden tot enorme kostenoverschrijdingen, want er is helemaal geen opvang voor gezinnen. Ze moeten hotels afhuren. Dat kost waanzinnig veel geld.”

Huiselijk geweld

Dakloosheid onder vrouwen is weer anders dan onder mannen, zegt De Vries. Dakloosheid onder vrouwen gaat vaak gepaard met huiselijk geweld, merkt het Straat Consulaat op. “Er is een algemene problematiek als het gaat om geweld tegen vrouwen en de manier waarop we daarmee omgaan. En er is de gebrekkige economische zelfstandigheid van vrouwen. Als zij er alleen voor komen te staan, dan zitten ze in een extra kwetsbare situatie.”

Daarnaast blijkt volgens ETHOS-tellingen, die De Vries het meest betrouwbaar acht, dat dertig procent van de dakloze mensen te maken heeft met zogenoemde ‘klassieke dakloosheid’, dus in de opvang verblijven en buiten slapen, en dat zeventig procent in een andere situatie zit, zoals bankhoppers en mensen die illegaal in vakantieparken verblijven.

Inmiddels zijn er recent tellingen gedaan in acht regio’s in Nederland. De resultaten van Den Haag en andere regio’s die nog aan de beurt komen, moeten dit jaar nog bekend worden. “Wat je tot nu toe ziet is dat een vijfde van de getelde mensen minderjarig is. Een op de drie is vrouw en vier op de tien is onder de 28 jaar.”

12 fotointerviews noord- en zuid-hollanders

De Haarlemse fotograaf Erik Laan trekt de straten van zijn stad door met een brandende vraag die hij aan zijn stadsgenoten stelt.

In Den Haag werd het Embassy Festival gehouden om mensen te verenigen en de verschillende soorten culturen te vieren. Wat vinden de mensen van de rol van ambassades, voor het brengen van wereldvrede en onderlinge betrekkingen tussen landen? Er zijn diverse redenen waarom iemand persoonlijk zich dichterbij een land of cultuur gaat voelen en ervan gaat houden. Wat zou dat voor u zijn? tekst en beeld Erik Laan

Wat vindt u van de rol van ambassades?

Jonathan Karel 37 jaar

Ik denk dat als ambassades goed samenwerken, ze de vrede in de wereld kunnen verbeteren. Het songfestival is ook een mooi initiatief om vrede en eenheid te brengen. Het ambassadefestival is een goede manier om de cultuur van verschillende landen te kunnen ontdekken. Er is geen specifiek land wat mijn interesse heeft, ik ga gewoon even rondkijken.

Mikuru Ebihara 22 jaar

Ik doe onderzoek in een laboratorium in België en iedereen daar is aardig tegen mij. Dat is een van de redenen waarom ik van dat land hou. Het eten is ook belangrijk, lekkere dingen als wafels en friet. De musea bezoek ik graag omdat ik kunst heel interessant vindt. Al deze dingen bij elkaar zorgen ervoor dat ik mij dichterbij dat land voel.

Alek Heuvel 22 jaar

Ambassades zijn een mooi idee om mensen die in Nederland wonen en oorspronkelijk uit een ander land komen bij elkaar te brengen. Het is ook een goed punt om met een bevriend land de cultuur te delen en een contactpunt voor iedereen die interesse heeft in dit land en er meer over wil weten.

Andra's Ga'l 32 jaar

Ambassades hebben een cruciale rol. Het is belangrijk wat voor personen er bij de ambassade zijn. De Amerikaanse ambassade in Hongarije had een sterke mening over het land. Maar ze accepteren het, omdat we allemaal weten hoe Amerikanen zijn. Ik kom zelf uit Hongarije en woon nu al een tijd in Nederland. Het weer is beter hier, niet zo heet als in mijn geboorteland. Je ziet waar de belastingen naartoe gaan en de mensen zijn aardig tegen mij, daarom voel ik mij steeds dichterbij Nederland.

Natsumi Matsumoto 22 jaar

Het ambassadefestival kan helpen om mensen met elkaar te verbinden. Dit is mijn eerste dag in Nederland en ik hou van de natuur hier. Ik ben geïnteresseerd in de westerse cultuur en ik woon nu tijdelijk in België. Daar doe ik typische dingen, zoals het rijden op de fiets. Door de ervaringen die ik nu opdoe, voel ik mij dichterbij het westen.

Krizia Ronha 42 jaar

Voornamelijk met een festival als dit is de drempel lager om kennis te maken met een land. In het dagelijks leven ben je omringd door verschillende etniciteiten, maar je gaat nooit de diepte in. Het is een mooie dag en een uitgelezen kans om dat te doen. Meer dan alleen de eigen bubbel, we wonen in een klein landje en er is zoveel meer. Het is beter om elkaar te begrijpen als mens, dat is voor iedereen een verrijking.

straatnieuws crypto 08

MEER PUZZELS OP WWW.STEENHUISPUZZELS.NL

Crypto

© Studio Steenhuis

Veel crypto plezier!

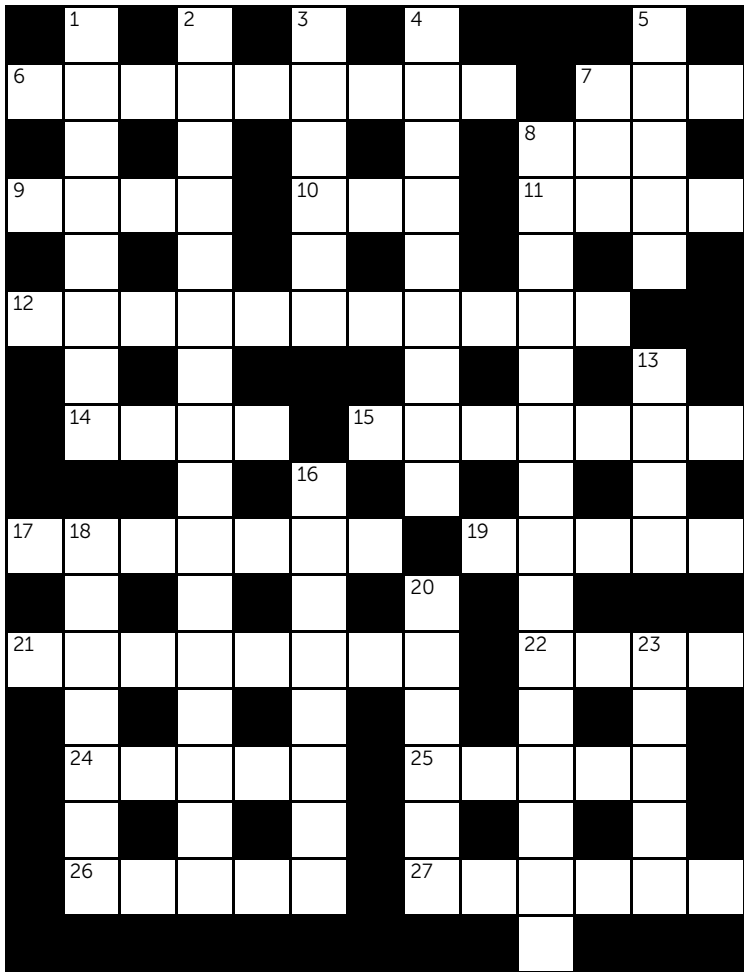
PUZZEL 08

Horizontaal

- 6 Deze machine houdt een insect in het gareel (9)
- 7 Dit vruchtje is ook een noot (3)
- 8 Dat orgaan is makkelijk vast te houden (3)
- 9 Drukke letters (4)
- 10 Samen ruim onvoldoende (3)
- 11 Een stevige wandeling tussen de sterren (4)
- 12 Kadavercrimineel (11)
- 14 Zij is niet voor (4)
- 15 De korte tijd waarin een sekte iets betekent voor de beschaving (7)
- 17 Doorgaan met feesten tijdens het voltooien van de snelweg (7)
- 19 Hond tussen de sterren (5)
- 21 Een wal van kubussen als versperring (8)
- 22 Hoogslaper (4)
- 24 Knollen oppakken (5)
- 25 Gloeiend heet vocht klinkt intimiderend (5)
- 26 Zulke vergoedingen leveren iets op (5)
- 27 Toesnellen (6)

Verticaal

- 1 Twee moerbeiboomproducten van papier (8)
- 2 Het mooi vertellen van een moeilijke ervaring kan iemand hard raken (3+5+8)
- 3 Een rechtlijnige actrice (6)
- 4 Draait goed, maar speelt slecht (9)

- 5 Die jongen vaart heen en weer (5)
- 7 Gevederde ambtenaar (3)
- 8 Het klokje rond? (15)
- 13 Geen kop, wel in de thee (4)
- 16 Minder plechtig beheren (8)
- 18 Dat gereedschap van de camera-man wil een acteur hebben (7)
- 20 De burens hebben een stukje telefoon-DNA (6)
- 23 Kleine boodschap (5)

Oplossing PUZZEL 07
Straatnieuws nummer 12

Horizontaal:

- 6 papierwinkel
- 8 detaillisten
- 9 verbasteren

- 12 hooglopend
- 13 huiduitslag
- 14 metworst
- 15 som
- 17 er
- 18 kakkerlak
- 20 winnen
- 21 lever

Verticaal:

- 1 aandeelhouder
- 2 wittebroodsweken
- 3 bruidssluier
- 4 ziel
- 5 kloek
- 7 kas

- 10 expositie
- 11 eendagsvlieg
- 14 meeuw
- 16 mokken
- 19 kan

column

FOTO: TRENDER

De Opperkoning en wapens

In *John Wick* films speelt Laurence Fishburne de opperkoning van dakloze mensen in de stad waar het fameuze 'The Continental Hotel' staat. Zijn leger van 'have nots' zijn de ogen en de oren van de stad. Ik moest daaraan denken toen ik deze week nóg meer informatie kreeg over de groeiende aanwezigheid van jeugdbendes in de grote steden van Nederland. Veel grote criminelengebonden op straat. Deze bendes veroorzaken heel veel problemen en schade in diverse steden in ons land. Hier begint al een beetje dezelfde ellende te ontstaan als in de voorsteden van Stockholm. Op straat liggen veel wapens van deze bendes verborgen op 'stash' plekken. De zware vuurwerkbom Cobra, die voor een tientje plus te koop is en waaraan plastic flesjes met wasbenzine worden gehangen om het vernietigende effect te vergroten. Op Telegram of via Tor kun je voor 20 of 50 euro een echte handgranaat aanschaffen. Lange automatische wapens gaan stoer de 'baggy' broekspijp in. De criminele jeugd veegt de billen af met de Wet wapens en munitie. Dit soort jeugdbendes bestaat voor het merendeel uit jongeren met een migrantenachtergrond. Ik durf het te schrijven omdat het zo is. En als ik meer woorden had dan in deze column, kan ik uitleggen waarom ik geen stemming aan het maken ben tegen het toelaten van asielzoekers. Daar gaat het mij niet om. We moeten gewoonweg de ogen niet sluiten voor wat er werkelijk gaande is op straat. Waarom begon ik nou over de koning der daklozen in de film *John Wick*? Beste doorstromers in Lelystad, Roosendaal, Amsterdam, Zwolle, enz. geef jullie ogen goed te kost. Jullie zien alles. Jullie merken alles. Politie, loof een standaardbeloning uit als wapens worden aangewezen. Het is niet fout om een granaat te verklikken! Kijk wel uit je doppen!

Peter Schouten is strafrechtadvocaat en oprichter van TeamThomas, een stichting die eerste hulp biedt aan dakloze mensen.

De Dancing Poets is een groep van vier jonge vrouwen van zestien tot achttien jaar. Dit collectief ontstond aan het begin van de invasie. Ze schrijven gedichten, maken theater en beeldende kunst. Het is hun manier om uitdrukking te geven aan wat anders in je keel blijft steken. Ze leerden elkaar kennen op literaire evenementen in de stad en ontdekten dat ze dezelfde waarden en doelen deelden: de cultuur van de Oekraïense stad Sumy verder brengen. Meer dan een jaar traden ze op tijdens benefietavonden, om geld in te zamelen voor het leger en vrijwilligers aan het front. tekst en beeld Camiel Mudde

De Dancing Poets in het centrum van Sumy. Vier jonge kunstenaars die met poëzie en theater hun stad overeind proberen te houden. Achter hen het zwaar beschadigde theater, geraakt door explosies en kogels – een plek die nu symbool staat voor zowel verwoesting als culturele veerkracht.

Een dag in Sumy: cultuur, jeugd en de oorlog dichtbij

Ik ben opnieuw in Oekraïne, inmiddels voor de derde keer sinds het uitbreken van de Russische invasie. Deze keer focus ik mij op het Oosten en bezoek ik regio's als Kharkiv, Sumy en de Donbas. Hier werk ik aan verhalen over het dagelijkse leven in een land dat onder vuur ligt. Niet alleen de grotere gebeurtenissen krijgen mijn aandacht, maar juist de kleine momenten die iets vertellen over de veerkracht van mensen. Met mijn camera en mijn notitieblok en de hulp van mijn tolk Kateryna, leg ik vast hoe oorlog en leven hier hand in hand gaan.

Sumy is een historische stad in het noordoosten van Oekraïne, aan de rivier de Psel. Met zo'n 250.000 inwoners is het de hoofdstad van de gelijknamige oblast. De stad werd in 1652 gesticht als verdedigingsfort en groeide uit tot handelscentrum met suikerfabrieken, universiteiten en theaters. In de zomer liepen families over de promenades langs het water, in de Philharmonie klonken klassiek en jazz en in het theater gingen nieuwe stukken in première. Kunst

hoorde bij het leven in de stad, zoals dwalen in de parken van de stad. Nu ligt de frontlijn op ongeveer twintig kilometer afstand, dichtbij genoeg om

'Ze lachen en maken plannen voor later vandaag, niet voor de volgende maand'

Sumy binnen het bereik van artillerie en vooral drones te brengen. Om de paar dagen komt het bericht dat er weer een dorp in de regio is bezet. Het centrum

werd al getroffen door clusterbommen. De luchtalarmen kunnen meerdere keren per uur loeien. Toch zie je mensen buiten koffie drinken. Ze lachen en maken plannen voor later vandaag, niet voor volgende maand. "Je went eraan," zegt een vrouw op een bankje. "Je moet wel."

Dancing Poets

In de middag ontmoet ik vier jonge vrouwen van zestien tot achttien jaar die zichzelf de Dancing Poets noemen. Hun collectief ontstond aan het begin van de invasie. Ze schrijven gedichten, maken theater en beeldende kunst. Het is hun manier om taal te geven aan wat anders in je keel blijft steken.

Ze leerden elkaar kennen op literaire evenementen in de stad en ontdekten dat ze dezelfde waarden en doelen deelden: de cultuur van Sumy verder brengen en vasthouden aan hun stad. Meer dan een jaar traden ze op tijdens benefietavonden, vaak om geld in te zamelen voor het leger en vrijwilligers die aan het front werken. Ze werkten samen

met muzikanten en organiseerden een eigen muzikaal-poëtisch programma dat ze Riznotraven noemden. Daarmee werden ze een herkenbaar onderdeel van het culturele leven van Sumy, met hun eigen trouwe bezoekers.

Hun eigen woorden klinken als een manifest:

"Wij zijn jonge kunstenaars uit Sumy, verbonden door onze liefde voor dit noordoostelijke hoekje, en onverbreeklijk aan elkaar gekleefd door de honing van poëzie."

Met die zin vatten ze hun missie samen. Inmiddels gebruiken ze ook sociale media om hun optredens en poëzie te delen, en om donaties mogelijk te maken. Alle zichtbaarheid en vaardigheden moeten nu worden ingezet om het leger te helpen.

Samen wandelden we naar een theater dat in april door een Shahed-drone werd geraakt. Het staat er nu verlaten bij. In de vloer gaapt nog altijd een gat, dat zicht

Soldaten op verlof lachen hard tijdens een spelavond in Sumy. Ze zijn tussen de 24 en 26 jaar, dronepiloten van hetzelfde bataljon. Voor een paar dagen kunnen ze vrienden zijn, niet alleen militairen.

Een geïmproviseerd herdenkingsmonument voor gesneuvelde soldaten in Sumy. Vlaggen, foto's en bloemen vullen de heuvel bij het theater. Elke naam herinnert aan een leven dat de stad verloor aan de frontlinie.

biedt op de kelder. Tijdens beschietingen bood die ruimte bescherming aan tientallen mensen. Schuilplekken zijn schaars in Sumy. Voor de Dancing Poets is dit theater meer dan een ruïne. Het is een herinnering aan het Sumy van vroeger, en een symbool voor de veerkracht van hun stad.

Hun liefde voor Sumy blijft centraal tijdens de wandeling. Ze noemen het de mooiste stad die er is, vol natuur en cultuur, vol plekken waar creativiteit kan groeien. Juist nu de toekomst onzeker is, houden ze zich vast aan die schoonheid. Tegelijk durven ze nauwelijks vooruit te kijken. Dromen

botsen op de logica van de oorlog. Vandaag repeteren ze. Morgen zien ze wel.

Toch leeft de stad. In de parken lopen gezinnen, kinderen rijden op stepjes en ouders wandelen met kinderwagens langs de paden. Het lijkt soms een gewone zomerdag, tot het luchtalarm die illusie doorbreekt. Wij halen een ijskoffie bij een koffietentje waar de barista zijn werk met een glimlach blijft doen, ook al kan het alarm elk moment weer afgaan. Later die avond zitten we in een klein barretje in het centrum. We drinken thee terwijl buiten de schemer valt. De gesprekken om ons heen klinken warm

'Het is die combinatie van dreiging en leven die Sumy tekent: de stad ademt nog, ondanks alles'

en vertrouwd, alsof de oorlog even geen vat heeft. Dan klinkt opeens in de verte het geluid van schoten. Waarschijnlijk de Oekraïense luchtverdediging die probeert een inkomende drone neer te halen boven een dorp buiten de stad. Even later horen we een knal: de drone is geraakt en neergekomen. Het gesprek stopt, mensen kijken op, maar daarna gaat het leven weer verder. Het is die combinatie van dreiging en leven die Sumy tekent: de stad ademt nog, ondanks alles.

Vals gespeeld

's Avonds breng ik tijd door met drie jonge soldaten, allemaal tussen de vierentwintig en zesentwintig jaar. Ze

komen uit hetzelfde bataljon en hadden net een paar dagen verlof gekregen, na lange diensten rond het front waar ze als dronepiloten werken. In hun kleine appartement lijkt de oorlog even ver weg. We zetten thee, schuiven de tafel aan de kant en halen bordspellen tevoorschijn. Er wordt vals gespeeld en hard gelachen. Iemand vertelt een verhaal dat steeds langer wordt en nergens eindigt. De kamer vult zich met het soort vrolijkheid dat ergens anders vanzelfsprekend is, maar hier bijna luxe voelt. Voor een paar uur zijn ze geen soldaten, maar jonge mannen die elkaars gezelschap opzoeken, zoals vrienden overal ter wereld dat doen. Ik krijg het gevoel dat hier meer écht geleefd wordt: elk moment waarop je even kunt genieten, wordt vastgegrepen. Dan valt er stilte. Iemand kijkt naar zijn telefoon. In de verte klinkt een sirene. We spelen het potje uit en de avondklok gaat bijna in, snel pakken we onze spullen en keren we terug naar ons appartement.

Volgende keer ga ik naar de dorpen rond Sumy. Boven sommige wegen hangen daar visnetten, gespannen om voertuigen te beschermen tegen drones. Ik ga mee met de mannen die deze netten ophangen. Ook neemt een van de Dancing Poets ons mee naar haar geboortedorp, vlakbij de grens, waar haar vader ons rondleidt langs de plekken waar ze als kind speelde en waar nu de dreiging het dagelijks leven bepaalt.

Gra tips

samenstelling Fenne Beugels

Den Haag

za 20 september

10.00 **Sportcampus Zuiderpark: Stadsspelen**
De sportcampus en het ter-

DEN HAAG

Tot 30 september
09.30 - 18.00 uur
‘Chapeau!’ in De Passage

De hoedenwinkel ‘Ladies Paradise’ werd in 1961 opgericht door Otto De Klijn.
Destijds waren hoeden vooral iets voor chique gelegenheden. Diverse Tweede Kamersleden, Koningin Juliana en Koningin Beatrix kwamen bij Ladies Paradise voor een hoed.

Hoedenpracht in de Lucht
Tijdens werkzaamheden in 2020 werd er in de leegstaande ruimte boven de voormalige hoedenwinkel een partij van maar liefst 3000 hoeden uit de jaren 50/60 gevonden. In 2022 bedacht de Haagse ontwerper Pink Steenvoorden van Einstein Design de installatie Chapeau! Een ode aan de hoeden en de geschiedenis van De Passage. Door de enorme belangstelling is besloten om ze nog een keer op te hangen. De hoeden zijn daarom deze hele maand weer te bewonderen, in thema aansluitend bij Royal September Den Haag. depassage.nl

rein eromheen veranderen in een gezellig én gratis sport- en beweefestival. Je kunt tot 17.00 uur veel verschillende sporten proberen, kennismaken met sportclubs en meedoen met allerlei leuke activiteiten. Ook op zondag 21 september. gogo.denhaag.nl

zo 21 september

10.00 **Centrum: Just Peace Open Dag** in de 'Internationale Stad van Vrede en Recht'. Van het Vredespaleis tot het Internationaal Strafhof, van het UN International Residual Mechanism for Criminal Tribunals tot het Nationaal Monument Oranjestad, de straten van Den Haag ademen geschiedenis. Maar wat gebeurt er dan in, dag uit achter die grote deuren? En hoe dragen mensen die in Den Haag werken bij aan een betere en eerlijkere wereld? Kom erachter op deze open dag. Tickets zijn gratis, wel reserveren op de site. justpeacecthehague.org

za 27 september

11.30 **Scheveningen: Zingen Aan Zee Korenfeest**
De openingsceremonie begint om 11.30 op het hoofdpodium, Bethelkerk en om 12.00 starten de eerste koren op 12 verschillende locaties. Welgeteld 55 koren met uiteenlopende genres treden twee keer 20 minuten op, op verschillende podia. Alleen de grote koren treden één keer 40 minuten lang op. Rond 16.45 uur is de afsluiting met de gezamenlijke Sing Along ‘You never walk alone’, met de welbekende Gregor Bak. Tot 17.30 uur. Meer informatie op de website. zingenaanzee.org

wo 1 oktober

14.30 **Amare Kunstenplein: Gouwe Ouwe**
Gouwe Ouwe is een feest(je) van herkenning, vol nostalgische

livemuziek. Of je nu ongedwongen nieuwe mensen wilt ontmoeten, lekker met de voetjes van de vloer wil, óf gewoon wil zitten, kijken en genieten, niets moet, alles mag. De huisband speelt de grote hits uit de jaren ‘60 en ‘70. amare.nl

do 9 oktober

19.00 **Koninklijk Conservatorium: Lied presentatie**
Studenten van de afdeling Zang presenteren tijdens deze avond hun interpretaties van het lied-repertoire. De werken zijn in de week voorafgaand aan het concert intensief voorbereid onder begeleiding van een gespecialiseerd liedgastdocent. Een mooie kans om jonge zangers en hun muzikaliteit van dichtbij te beleven. Tot 20.30 uur. koncon.nl

Rotterdam

wo 24 september

12.00 **Burgemeesterswachtershuisje: Noodpakket – niet lullen maar vullen**
Stel, het stormt en de straten staan drie dagen lang blank. Wat heb je dan nodig thuis? Bij deze workshop denken experts op het gebied van overstromingsrisico van de Hogeschool Rotterdam en matrozen van stichting Iedereen aan Boord met je mee. Je gaat gegarandeerd naar huis met nieuwe ideeën voor je noodpakket. Tot 14.00 uur. Ook op woensdag 1 oktober. rotterdamsweerwoord.nl

do 25 september

13.00 **Schouwburgplein: Samen rollen we verder**
Ben je een jongere tussen de 16 en 27 jaar, doe dan mee met dit feestje! We verzamelen op het Schouwburgplein waarna we in kleine groepjes ouderen gaan ophalen in verzorgingstehuizen. Samen rollen we dan naar het Schouwburgplein. Hier is gezellig muziek, kunstenaar Misja Immink en er zijn bewegingsactiviteiten en een heerlijk broodje kroket. We sluiten natuurlijk af met een polonaise. Laat op de website weten of je meedoet. Tot 17.00 uur. netwerknieuwrotterdam.nl

zo 28 september

15.00 **Sint-Lambertuskerk: Wood Sound**

Op replica's van authentieke historische instrumenten speelt het duo Sonja Gruijs & Hilde de Wolf werken van Japanse, Franse en Nederlandse componisten. Een muzikale reis door de tijd met de prachtige houtklank van twee blokfluiten. De voorstelling duurt een uur. venster-op-muziek-lambertus.com

do 2 oktober

19.00 **Nieuwe instituut: Design For Change – Resisting Erasure**
Deze avond staat in het teken van het bewaren van archieven en verhalen die anders verloren dreigen te gaan. Met speciale aandacht voor de genocide in Gaza en het geweld en de onderdrukking in de regio. Het vernielen van archieven en erfgoed is niet alleen een aanval op spullen, maar ook op mensen, culturen en geschiedenis. Daarom komen steeds meer gemeenschappen in actie. Ze bewaren verhalen, foto's en kennis. Juist de dingen die worden vernietigd of verborgen. Tot 21.00 uur. nieuweinstituut.nl

za 11 oktober

12.30 **OASE: Groene Doeners Festival**
Tweede editie van dit groene, reizende festival. Vorig jaar te gast in BlueCity, dit jaar op een andere groene hotspot: OASE in Rotterdam-West. Er zijn inspirerende lezingen, praktische workshops, themawandelingen en excursies langs moestuinclub Gore Tengels op de kade. Maarten Bel is aanwezig met zijn Ratterdam project en je kunt mee op de Zaden Safari. Verder zijn er muziek, een Plantenruil XXL en een heuse Talkshow. Tot 16.30 uur. Gratis aanmelden op de site. opzoomermee.nl

Haarlem

za 26 t/m zo 28 september

21.00 **Café Stiel's: Livemuziek**
Stiel's onderscheidt zich door zes dagen per week livemuziek te programmeren Na de livemuziek en in het weekend draait DJ Stiel's door met de beste soul, r&b, hiphop en dance van de laatste 30 jaar. Café Stiel's is niet voor niets hét livemuziekcafé van Haarlem. Kijk op de website voor wie er optreedt. stiels.nl

Alkmaar

za 20 t/m zo 28 september

15.00 **Centrum: Vredesweek Alkmaar**
Vandaag start de Vredesweek 'Niets doen is geen optie'. Met muziek, discussie, film, dans, meditatie en gesprekken met elkaar. Het programma is opgesteld door leden van de Ambassade van Vrede Alkmaar. Op de site vind je het volledige programma. vredesweekalkmaar.nu

ROTTERDAM

za 20 en zo 21 september
Groot Rotterdams Atelier Weekend (GRAW)
Diverse locaties

Van Crooswijk tot Coolhaven, van Hillevliet tot Hillegersberg, overal in Rotterdam gooien kunstenaars hun deuren voor één weekend open voor iedereen! Tijdens GRAW zijn er van 91 locaties te bezoeken, waar 657 kunstenaars en creatieven je uitnodigen in hun werkplek en unieke wereld.
Of je nu één atelier bezoekt of er twintig afgaat: overal wacht je een laagdrempelige ontmoeting met kunst en makers.

Plekken ontdekken
Het is dé kans om kunst van dichtbij te ervaren, makers te spreken en plekken te ontdekken die normaal verborgen blijven. Je kunt werk kopen, meer leren over het maakproces of gewoon even rondkijken en je laten verrassen. Naast open ateliers kun je vaak ook live muziek, performances of workshops meemaken. Ook op zondag 21 september, de ateliers zijn open tot 17.00 uur. grootrotterdamsatelierweekend.nl

FOTO: GROOTROTTERDAMSATELIERWEEKEND.NL

Vrijwilligers en andere bijzondere mensen die onbaatzuchtig de handen uit de mouwen steken voor onze samenleving. Wie zijn ze en waarom doen ze wat ze doen? Daar schijnt deze rubriek licht op.. Deze keer: **Manon Triquart (1973)**. Zij is mantelzorger voor haar 81-jarige moeder en ze geeft taallessen aan mensen met een niet-Nederlandse achtergrond.

Manon Triquart is geboren in Voorburg, woonde een tijd in Den Haag en is nu al meer dan tien jaar een tevreden inwoner van Rijswijk. “Er wonen hier veel ouderen die het geluid van hun tv weliswaar nogal hard zetten, maar verder weinig kabaal maken; het is hier heerlijk rustig.” In deze Haagse voorstad heeft ze een fijn flatje, precies groot genoeg voor haarzelf. Voor haar vriend die ze sinds kort heeft, is er dan ook geen ruimte. tekst en beeld Henriëtte Guest

Rond haar 25ste werd duidelijk dat Manon een bipolaire stoornis heeft. In diezelfde periode kreeg ze een ongeluk waarbij ze een whiplash opliep, waardoor ze volledig werd afgekeurd. Dit had een enorme impact op haar leven, want een vaste baan is sindsdien niet mogelijk. Haar ziekte is gelukkig al lange tijd onder controle, onder andere dankzij medicijnen. Helaas heeft de medicatie veel bijwerkingen, zoals sterke gewichtstoename en verlies van enkele kiezen. “Goed voor je gebit zijn al die geneesmiddelen niet,” zegt ze. “Toch neem ik dit allemaal voor lief. Alles is beter dan manisch door het leven gaan, want dan ga ik helemaal uit m’n dak en maak ik alles kapot.”

Louis van Gaal

De manische kant van haar stoornis werd pijnlijk duidelijk toen ze tijdens haar studie stage liep bij Ajax. Louis van Gaal was destijds trainer en stond vaak schreeuwend langs de lijn. De club behaalde goede resultaten, waarop Manon dacht: “Dat kan ik ook: een beetje roepen en schreeuwen en die jongens trainen zichzelf wel.” Ze schreef een sollicitatiebrief voor de functie van trainer. Ze kreeg een vriendelijke brief terug van Van Gaal, die haar liet weten dat de functie al was vervuld en wenste haar veel succes met haar verdere sollicitaties.

Manon mag gelukkig wel vrijwilligerswerk doen: “Thuiszitten vind ik niks en ik doe graag iets terug voor de maatschappij.” Werk betekent meer dan alleen een inkomen. Het geeft je een doel, een sociaal netwerk en waardering voor wie je bent. Dit alles vindt Manon in de taallessen die ze sinds 2022 bij Woëj in Leidschendam geeft aan mensen met een niet-Nederlandse achtergrond. Haar liefde voor taal en andere culturen komen hier perfect samen. Op donderdag heeft ze twee gemengde groepen van zeven of acht leerlingen aan wie ze conversatielessen geeft: “Het gaat erom dat mensen zich verstaanbaar kunnen maken bij de bakker en slager, de zogenaamde sociale redzaamheid. Dat het niet perfect Nederlands is, is van ondergeschikt belang.”

Om het gesprek op gang te brengen, gebruikt Manon allerlei hulpmiddelen, zoals Pim Pam Pet of het boek Taalpingpong, waarmee je zinsconstructies kunt oefenen. De wil om te leren is bij alle leerlingen groot, maar één van hen viel Manon extra op. Zichtbaar ontroerd vertelt ze over een vrouw die dertig jaar thuiszat omdat ze van haar man niet naar bui-

'Ik doe graag iets terug voor de maatschappij'

ten mocht. Toen zij uiteindelijk van hem scheidde, was het eerste wat ze deed zich aanmelden voor de taallessen van Manon: “Ze was heel leergierig en gemotiveerd en wilde echt alles over de taal weten.” Voor Manon is het persoonlijke contact met haar leerlingen het belangrijkste aspect van groot belang.

Naast de waardering van de leerlingen, laat ook haar leidinggevende regelmatig blijken dat haar werk wordt gewaardeerd. “Je wordt serieus genomen, er wordt naar je mening geluisterd en je werkt zelfstandig met eigen verantwoordelijk-

'Het gaat erom

dat mensen zich verstaanbaar kunnen maken'

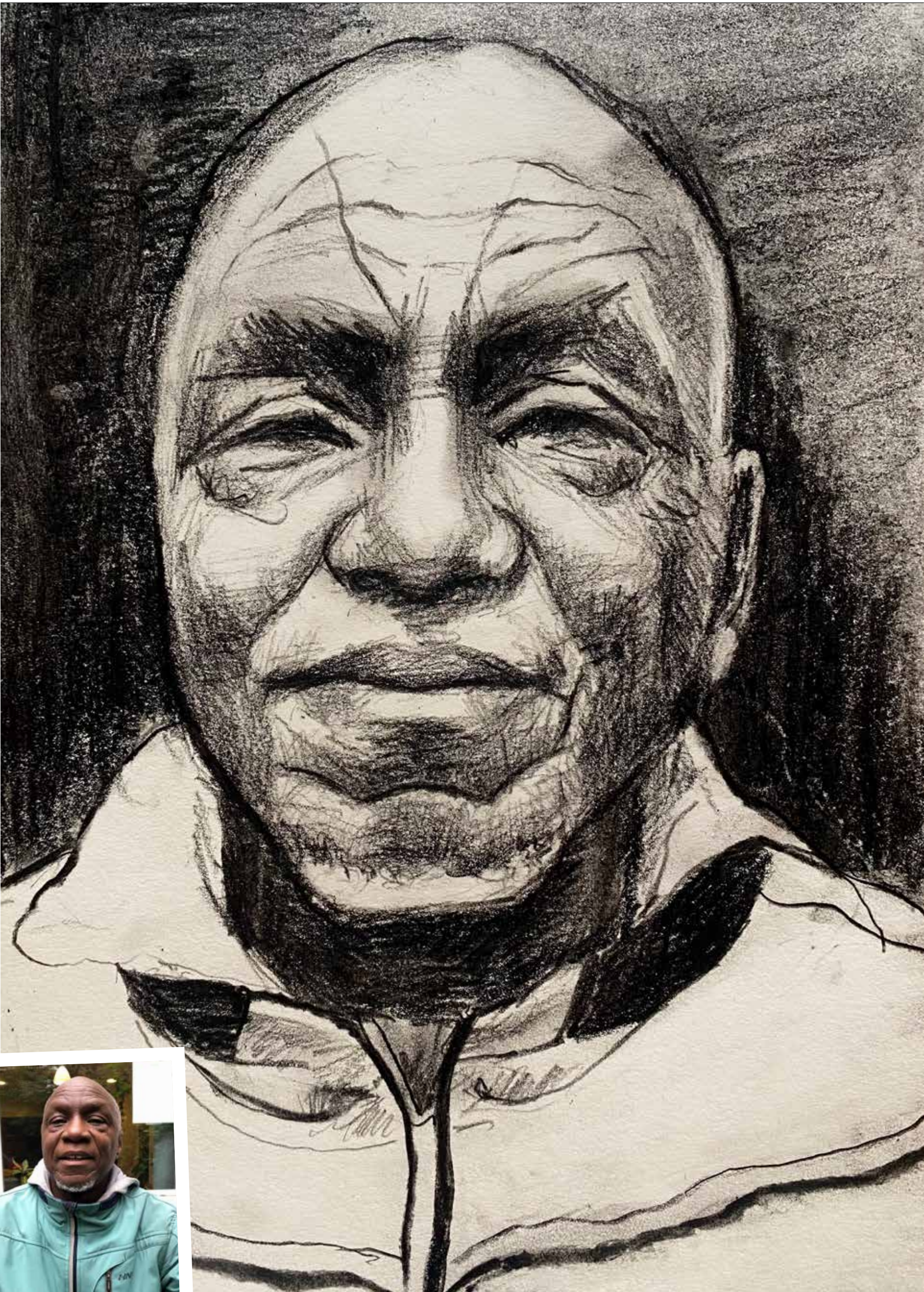
heid. Maar de dankbaarheid en motivatie die ik bij de leerlingen zie, is uiteindelijk waar het mij om gaat.”

Manon is sinds vorig jaar mantelzorger geworden voor haar 81-jarige moeder. Tot die tijd was haar moeder volledig zelfredzaam, maar ze fietste tegen een boom. Omdat ze geen helm droeg, liep ze hersenletsel op. Sindsdien heeft haar moeder hulp nodig bij klusjes in huis en boodschappen doen. Na een jaar kan worden vastgesteld of de hersenbeschadiging blijvend is. Manon heeft goede hoop dat herstel nog mogelijk is. Tot die tijd blijft ze steun en toeverlaat.

20 opgetekend mo

tekst en beeld Lilian van Herpen

Wilt u uw vaste verkoper hier zien? Mail naar redactiestraatnieuwswdenhaag@gmail.com

*Naa: Mo
Leeftij: 63
Land van herkomst: Burundi
Standplaats: AH Kruisstraat, Haarlem /
Hema Verwulft, Haarlem*

Ik ben al twintig jaar in Nederland. Ik verkoop de krant al heel lang, al zo'n achttien jaar in het centrum van Haarlem. En nog steeds heb ik geen papieren. Ik wacht op de IND voor een oplossing. Ik ben blij dat ik een netwerk heb in Haarlem, de mensen zijn aardig voor me. Haarlem is een goede en rustige stad. Vroeger stond ik voor de V&D en de Hema, dat is nu de Jumbo,

maar daar sta ik onder andere nog steeds. De eerste keer dat ik de krant ging verkopen was heel lastig, ik verkocht maar drie kranten na een hele dag staan. Van 10.00 uur tot 18.00 uur drie kranten, dat was heel moeilijk voor mij. Langzaam verkocht ik meer kranten omdat de mensen mij leerden kennen. Nu heb ik veel vaste klanten en daar ben ik de mensen heel dankbaar voor.